

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ

ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸ਼ੀ, ਆਦਿ।—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1972 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 439

ਫਰਵਰੀ 27, 1973

ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਐਕਟ (1958 ਦਾ XLIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (1) (d), 77 (4), 78 ਅਤੇ 92 —“ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ” ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ—ਦੱਸਿਆ — ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਧਾਰਾ 92 ਵਿੱਚ ਦਰਜ - ਕੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਜੁਰਮ - ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ - ਕੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ—ਕੀ ਕਾਫੀ ਹੈ— ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਐਕਟ, 1958 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ "ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਈ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਨ ਹੋਣ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹਨ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਘੱਟ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਉਹ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਦਿੱਖ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਜਾਂ ਦਿੱਖ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਨ.

(ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਵਿੱਚ "ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ" ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਪਹਿਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਈ ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ।

(ਪਰਾ ੭)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਕੋਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 77 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 78/ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਰੂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972, ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਛੀਨਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਲੌਰ, ਮਿਤੀ 6 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਰ.ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼ੋਕਤ ਅਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰ ਦੱਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਕੇ.ਐਸ.ਥਾਪਰ, ਮਿਸ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਟੌਕ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਥਾਪਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਮ ਪੀ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਟਰੇਡ ਐਂਡ ਮਰਚੈਂਡਾਈਜ਼ ਮਾਰਕਸ ਐਕਟ, 1958 ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਅਤੇ 79 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ

Ajit Singh v. Charan Singh Pardeshi, etc. (Verma, J.)

ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ)।

(2) ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਤਨ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਗੁਰਾਇਆ ਵਿਖੇ ਸ਼ੈੱਫ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਪਾਰਟਸ ਅਤੇ ਬਲੇਡਾਂ ਸਮੇਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ। ਗੁਰਾਇਆ ਵਿਖੇ ਹੋਰ ਵੀ ਫਰਮਾਂ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਤਨ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਫਰਮ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫਰਮ 1949 ਤੋਂ 'ਚੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਹੇਠ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਫਰਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਕਤ ਸਮਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਮੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੂੜੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ 'ਤੇ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਉੱਕਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਵੀ ਚਿਪਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰੀਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(3) ਸਾਲ 1967 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਫਰਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਨੇ 'ਚੇ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨਾਲ ਮਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਤੂੜੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਚਿਪਕਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੈਸ. ਪੀ.ਐਸ.ਬਤਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਟੋਕਾ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਐਸ ਬੱਤਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਹੈ। ਪੀਐਸ ਬੱਤਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਟੋਕਾ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਵਪਾਰੀ 'ਚੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ 'ਚੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਲਗਭਗ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧੱਖੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 78 ਅਤੇ 79 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਉਸਦੀ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲ 'ਤੇ 'ਚੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਜਾਅਲੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਚੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਸੀ, ਨੂੰ ਝਾਂਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ) ਫਰਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ.ਬਤਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਫਰਮ ਦਾ ਉਕਤ ਸਮਾਨ ਵੇਚ ਰਹੀ ਸੀ

ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 'ਚੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਉਸ 'ਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਐਨ.ਐਸ. ਬੱਤਰਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਬੱਤਰਾ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ) ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। 2,000; ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਅੱਧਾ, ਜੇਕਰ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ; ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ

ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

(4) ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ 'ਦੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਵੇਚ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਫਰਮ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨਾਲ ਮਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ: ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫਰਮਾਂ ਗੁਰਾਇਆ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਵੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

- (i) ਕਿ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (ii) ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (iii) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਮਕਾਲੀ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਸੀ।

(5) ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ) 'ਦੇ ਚਿੜੀ' ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ)

Ajit Singh v. Charan Singh Pardeshi, etc. (Verma, J.)

ਐਕਟ ਦੇ. "ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ।

"ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲਗਭਗ ਉਸ ਦੂਜੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।"

ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਰਥਾਤ 'ਦੋ ਚਿਰੀ ਅਤੇ ਦੋ ਕਬੂਤਰ, ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹੋਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਕਿਨੇ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਨੇ ਬਿੰਦੂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਧੋਖਾ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦਾ ਉੱਠਣਾ ਜਾਂ ਆਮ ਦਿੱਖ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। 'ਦੋ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਮਾਲ, 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲੇ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੇਪੀ ਐਂਡ ਜੈਡ ਕੰਪਨੀ, ਮੈਸੂਰ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਥਾਮਸ ਬੀਅਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਹਾਂ। v. ਪ੍ਰਯਾਗ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। 'ਦੋ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਅਤੇ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਅੰਡਾਕਾਰ ਹੈ। ਉਕਤ ਪਲੇਟਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰੰਗ ਵਿਚ ਪੰਛੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਗਾਹਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਪੜ੍ਹ ਅਨਪੜ੍ਹ ਪੇਂਡੂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਜਾਂ ਆਮ ਦਿੱਖ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਆਮ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 'ਦੋ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਰਥਾਤ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਅਤੇ 'ਦੋ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਵੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1972 ਐਸਸੀ 1359
- (2) ਏਆਈਆਰ 1940 ਪੀਸੀ 86.

ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

- (6) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੱਖੋ-

ਵੱਖ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਦੋ ਚਿੜੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਚਿੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਫੁੱਲਦਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੋ ਕਬੂਤਰ ਦਰਖਤ ਦੀ ਇੱਕ ਟਾਹਣੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ ਵਿੱਚ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਕੌਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ 'ਦੋ ਚਿਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਉਰਦੂ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਉਹ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦੋ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਦਿੱਖ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ 'ਦੋ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। /

(7) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਸ ਪਾਈਰੇਸ਼ਨ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, "ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਈ ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ।

ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ. ਅਸੀਂ *ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (3)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 24 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵ, ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਨਵੰਬਰ, 1967 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ

Ajit Singh v. Charan Singh Pardeshi, etc. (Verma, J.)

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। •

(8) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

".....:..... ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰੋ ਪ੍ਰਾਈਟਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਪਏਗਾ।"

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 78 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"78.' ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ,— ◆

* ◆ ◆

' (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

* * .◆ ਡਬਲਯੂ

(g)ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ- ; ਵਿਚਾਰ.. ;...." ' .

(3) A.LR 19661 SC 1820. ~ ' .

ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਲ 'ਤੇ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। > ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਕਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 'ਇਰਾਦਾ' ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫਰਮ 1947 ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦਾ ਬਚਾਅ ਸੀ। ਕਿ ਉਸਨੇ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਾਲ 1950 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੀ, ਨੇ 'ਦੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕਸ, ਬੰਬਈ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। '। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਮੈਸਜ਼ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜੋ ਤੂੜੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨੇ 'ਦੇ ਚਿਰੀ' ਦੇ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀਐਕਸ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Ajit Singh v. Charan Singh Pardeshi, etc. (Verma, J.)

ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀਐਕਸ) ਵਿੱਚ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੜੀ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਫਰਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉੱਡਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ 20 ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜੋ ਉਕਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਰਚ, 1971 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਅਤੇ 479-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ (ਕਾਪੀ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ. 2) ਦੇ ਤਹਿਤ 1970 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1-ਐਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ (ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 1 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ. 19 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ (ਕੌਮ ਮੁਦਈ) ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 1 ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 13 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਹੀ ਸੀ। - ਉਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਉਹਨਾਂ 20 ਫਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫਰਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਉੱਤੇ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਲਗਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ.ਐਕਸ.) ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਜਵਾਬ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 1) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1952 ਵਿੱਚ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਰਮਾਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਮਾਨ ਉੱਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ।

(9) ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਵਪਾਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਿੰਨ੍ਹ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 8 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਤਨ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਸਨ, ਨੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ ਅਨੁਸਾਰ 'ਦੇ ਚਿਰੀ' ਦਾ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ 2 ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਹਿਤ-ਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਲਫੀਆ ਡੈਵਿਟ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀਐਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀਐਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਦੇ ਚੰਗੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

(10) ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਖਤਾਵਰ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਸਾਲ 1952 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1964 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੋਈ ਸੀ।, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ, ਜਦੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 342, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਕੋਲ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲ 'ਤੇ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ 'ਕਬੂਤਰ ਕਰੋ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। com ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ। ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦਾ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਨਜ਼ਰੀਏ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ 'ਦੇ ਕਬੂਤਰ' ਦੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਸਗੋਂ 'ਸਹੀ' ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

.. ਟੀ. 11) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ ਐਸ. ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

Ajit Singh v. Charan Singh Pardeshi, etc. (Verma, J.)